

Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas bibliotēka

**Brocēnu novada Cieceres pagasta
Emburgas bibliotēkas 2019. gada pārskats**

Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgā, 2020

SATURS

1.	Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2.	Finansiālais nodrošinājums	4
3.	Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4.	Personāls	5
5.	Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5-6
6.	Krājums	6-7
7.	Darbs ar bērniem un jauniešiem	7-8
8.	Novadpētniecība	8
9.	Projekti	8
10.	Publicitāte	8
11.	Sadarbības tīkla raksturojums	9
12.	Pielikumi	9-10

Tā kā 2019. gadā būtiski pieaudzis gan lasītāju skaits, gan bibliotēkas apmeklējums un izsniegums, tad Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkas **darba prioritāte** ir darbs ar lasītājiem – jaunu lasītāju piesaiste, esošo lasītāju ieinteresēšana arī citos bibliotēkas piedāvātajos pakalpojumos, bērnu un jauniešu piesaiste. Galvenais uzdevums bibliotēku popularizēt kā kultūras telpu, kas piedāvā daudzveidīgus, arī **jaunus, pakalpojumus** – grāmatu, preses izdevumu lasīšanu, izstāžu organizēšanu, radošu nodarbību, izglītojošu lekciju rīkošanu, bērnu pasākumu, novadpētniecības pasākumu organizēšanu. Kopš šī gada bibliotēkai ir izveidots sava konts facebook tīmekļa vietnē, kas veicina aktuālās informācijas apriti starp lasītājiem un ikvienu iedzīvotāju, lasītājiem ir iespēja pievienoties e-grāmatu lasīšanai tiešsaistē, ierīkots izstāžu stends. Tāpat arī bibliotēkā tiek sniegtas palīdzības e-pakalpojumu izmantošanā, nodrošināti kopēšanas, printēšanas, skenēšanas pakalpojumi. (skat. 5.-6.lpp.)

Īstenojot **ilgtspējīgas attīstības mērķus**, bibliotēkas rīkotajos pasākumos var piedalīties ikviens iedzīvotājs, neatkarīgi vai viņš ir bibliotēkas lasītājs, vai nav un neatkarīgi no dzīvesvietas. Tāpat arī ikviens saņem palīdzību un tiek apmācīts datora un e-pakalpojumu lietošanā. Neredzīgiem/vājredzīgiem lasītājiem tiek piedāvātas klausāmgrāmatas. Bibliotēkā tiek organizētas iedzīvotāju sapulces, aptaujas - pagasta iedzīvotāji vislabāk zina sava pagasta un novada aktuālos jautājumus. Turpmāk bibliotēkā regulāri tiks piedāvāta iespēja nodot makulatūru (avizes, žurnālus, grāmatas). (skat. 6. lpp.)

Problēmas, to risinājumi. Aizvien vairāk bērni un jaunieši atsāk lietot bibliotēkas datorus, jo ir vairākas mājaslapas un spēles, ko telefonos nav ērti izmantot. Tā kā datortehnika ir novecojusi, būtu nepieciešams to atjaunot. (skat. 4. lpp.)

Jāiegādājas jaunas, modernas galda spēles, kas aizrauj bērnus un jauniešus. Pamazām tiek nomainīti grāmatu plaukti. Bibliotēkas informatīvā plāksne par atrašanās vietu izvietota ēkas priekšā, kas vieglāk ļauj atrast ieeju.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Cieceres pagasta teritorija ir liela, Emburgas bibliotēku pārsvarā izmanto Emburgas, Oškalnu, Brocēnmuižas iedzīvotāji. Bibliotēkas apkārtnē ir vairāki pakalpojumu sniegšanas un ražošanas uzņēmumi, to darbinieki izmanto bibliotēku periodikas lasīšanai, kopēšanai, printēšanai, kā arī grāmatu lasīšanai. Cieceres pagasta Imantas iedzīvotājiem ērtāk izmanto Brocēnu bibliotēku.

Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas bibliotēka ir Brocēnu novada pašvaldības kultūras, informācijas un izglītības iestāde. Tā kā bibliotēka ir vienīgā pašvaldības iestāde pagastā, tā veic arī pašvaldības un iedzīvotāju informācijas apmaiņas un pulcēšanās vietas funkciju – regulāri notiek pašvaldības pārstāvju tikšanās ar iedzīvotājiem, sapulces, iespēja iedzīvotājiem piedalīties aptaujās.

Bibliotēka veic grāmatu, periodikas, elektronisko un citu dokumentu uzkrāšanu, glabāšanu un sistematizēšanu, kā arī nodrošina uzkrātās informācijas izmantošanas iespējas Cieceres pagasta iedzīvotājiem. Bibliotēka aktīvi iepazīstina lasītājus ar dažādām izstādēm (rakstnieku darbiem, aktuālajiem notikumiem, fotoizstādēm u.c.), ir uzstādīts izstāžu stends, rīko tematiskus pasākumus pieaugušajiem un bērniem.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Brocēnu pašvaldības piešķirtie budžeta līdzekļi tikuši pilnībā izlietoti bibliotēkas vajadzībām: grāmatu iegādei, laikrakstu un žurnālu abonēšanai visam nākamajam gadam, galda spēļu iegādei, kancelejas piederumu un saimniecības preču iegādei bibliotēkas uzkopšanai. Pamazām tiek nomainīti plaukti.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)			
Pašvaldības finansējums	18217	19979	22705
Citi ieņēmumi:	0	0	0
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	0	0	0
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	0	0	0
<i>t. sk. VKF finansējums</i>	0	0	0
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	0	0	0

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)			
Darbinieku atalgojums (bruto)	7464	7789	8601
Krājuma komplektēšana	2289	2598	2705

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas tehniskais stāvoklis ir labs, telpa ir gaiša un ziemā bibliotēkā ir silts. Bērni var lasīt grāmatas, spēlēt spēles, zīmēt, krāsot. Pieaugušie netraucēti lasīt žurnālus. Lietotājiem pieejami 5 datori, kuri iegādāti 2008. gadā. 3 datori darbojas pietiekami, lai izpildītu pamatfunkcijas (sagatavotu referātus, prezentācijas, atskaites u.c.), lietotu e-pakalpojumus, kā arī lai bērni varētu spēlēt spēles. 2 datoru darbība ir traucēta, tie būtu jānomaina. Darbinieka dators iegādāts 2014. gadā, tas atbilst visu nepieciešamo pamatfunkciju izpildei. Multifunkcionālā iekārta ar krāsu kopētāju, printeri, skeneri iegādāta 2015. gadā, to lieto gan apmeklētāji, gan darbinieks.

Uzstādīts izstāžu stends gleznu, fotogrāfiju un citu uzskates materiālu eksponēšanai. Nomainīti plaukti dzejas krājumu un novadpētniecības materiālu izvietošanai.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	5	apmierinoši	
Multifunkcionālās iekārtas	1	1	labs	
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens bibliotēkas darbinieks, bibliotēkas vadītāji augstākā izglītība socioloģijā un menedžmentā.

Bibliotēkas vadītāja strādā pilnu slodzi. Lai izglītotos un pilnveidotos regulāri tiek apmeklēti semināri Saldus pilsētas bibliotēkā un profesionālās pilnveides kursi Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Finansējums darbinieka attīstībai pārskata periodā bijis pietiekošs – bijusi iespēja pieredzes apmaiņas braucienā iepazīties ar ārvalstu (Sanktpēterburgas) bibliotēkām, darba metodēm, specifiku, risināmajām problēmām. Darbinieka profesionālajai pilnveidei pārskata periodā apmeklēti 3 pilnveides pasākumi:

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	04.10.2019	Rīga	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latvijas bibliotēku sistēma un normatīvie dokumenti	8
3.	09.10.2019.- 10.10.2019	Rīga	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Bibliotēku informācijas sistēma un datu organizēšana	16
2.	15.10.2019.	Rīga	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Ievads klasificēšanā ar UDK	7

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēka apkalpo Cieceres pagasta – Emburgas, Oškalnu, Brocēnmuižas, Imantas iedzīvotājus. Cieceres pagastā deklarēti 974 iedzīvotāji. Geogrāfiskā izvietojuma dēļ, Imantas iedzīvotāji bibliotēku neizmanto, viņiem ērtāk izmantot Brocēnu bibliotēku. Emburgā, Oškalnos un tuvējā apkārtnē dzīvo aptuveni 600 iedzīvotāju, no tiem bibliotēku izmanto 103 pieaugušie un 48 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Tā kā bibliotēka atrodas privāta īpašuma 2. stāvā, tā nav pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	93	110	151	+18%; +37%
t. sk. bērni	23	31	48	+35%; +55%
Fiziskais apmeklējums	1747	1372	2252	-21%; +64%
t. sk. bērni	527	312	602	-41%; +93%
Virtuālais apmeklējums	63	0		-7.4%; -100%
Izsniegums kopā	4336	3012	10788	-31%; +258%
t. sk. grāmatas	2362	1582	3487	-33%; +120%
t. sk. periodiskie izdevumi	1974	1413	7221	-28%; +411%
t. sk. bērniem	442	369	883	-17%; +139%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	13%	11%	15%	-2%; +4%
Iedzīvotāju skaits	698	965	974	+38%; +1%

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	12	3	103
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtito dokumentu skaits	18	3	16

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi sekmē lasītāju lietderīgu brīvā laika pavadīšanu, nozīmīgas informācijas iegūšanu un sevis pilnveidošanu.

Lietotājiem ir pieejams grāmatu fonds, 31 dažāda nosaukuma preses izdevums, lietotāju rīcībā ir 5 datori, kā arī maksas pakalpojumi - printēšana, skanēšana un kopēšana. Ja lietotājam nepieciešamā literatūra bibliotēkā nav, izmanto starpbibliotēku abonementu.

Šogad būtiski palielinājies apmeklējums bērniem, jo bērniem tiek piedāvātas aizraujošas galda spēles, tiek iepirktais bērniem saistošas grāmatas. Bibliotēkā viņi jūtas ērti un komfortabli, labprāt iesaistās radošos darbos.

Pieaugušie bibliotēkas lietotāji aizvien vairāk izmanto iespēju abonētos žurnālus un laikrakstus, nemt uz mājām, tāpēc ļoti būtiski ir pieaudzis periodisko izdevumu izsniegums. Novērots, ka lasītāji, kuri iepriekš lasījuši tikai preses izdevumus, pamazām sāk lasīt arī grāmatas. Katram lasītājam tiek veltīta individuāla uzmanība, tiek sniegtā palīdzība grāmatu izvēlē, kas būtiski ietekmē grāmatu izsniegumu. Vājredzīgiem lasītājiem tiek piedāvātas klausāmgrāmatas, lai gan pakalpojums nav populārs. Lasītāji ir ļoti apmierināti ar iespēju izmantojot starpbibliotēku abonementu (SBA), tādējādi tiek nodrošināta plašāka iespēja saņemt sev interesējošās grāmatas.

Pārskata periodā Emburgas bibliotēkā lasītājiem piešķirti 9 autorizācijas dati, ziņas par izsniegtajām e-grāmatām nav.

Mainoties sieviešu klubīņa “Emburga” dalībnieču dzives ritmam, klubīņš ir beidzis pastāvēt. Tomēr rokdarbu, dārzkopības, veselības tēmu nodarības pieaugušajiem periodiski tiek piedāvātas, piemēram, iepazīšanās ar alveju un produktiem, kas gatavoti no alvejas.

Bibliotēka sniedz iedzīvotājiem informācijas un uzziņu pakalpojumus, izmanto tradicionālos un elektroniskos informācijas avotus, datu bāzes. Lai iepazīstinātu apmeklētājus ar e-pakalpojumu lietošanu, bibliotēka piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkotajā akcijā “Diena bez rindām”. Nepieciešamības gadījumā tiek organizēta sadarbība ar iestādēm, lai nodrošinātu iedzīvotājiem ērtu līgumu slēgšanu (piemēram, mainoties atkritumu apsaimniekotājam).

6. Krājums

Darbs ar krājumu ir nepārtraukts un regulārs. Krājums tiek komplektēts ar jaunieguvumiem. Veidojot bibliotēkas krājumu, galvenokārt, tiek nemtas vērā lasītāju vēlmes – pārsvarā tiek iegādāta daiļliteratūra. Liela uzmanība tiek pievērsta bērnu un jauniešu grāmatu iegādei. Nemot vērā krājuma komplektēšanas finansējumu un mazo pieprasījumu, netiek nodrošināta šauru nozaru regulāra un daudzveidīga papildināšana (matemātika, fizika, ķīmija, medicīna u.c.). Tā vietā, iespēju robežās, tiek nodrošināts starpbibliotēku pakalpojums.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, finansējums krājuma komplektēšanai pieaudzis par 108 eiro - grāmatu iegādei tas paliek nemainīgs, pieauguši izdevumi periodisko izdevumu abonēšanai. Lai gan grāmatas paliek dārgākas, 2019. gadā krājums tīcīs nokomplektēts par 24 grāmatām vairāk nekā 2018. gadā. To ietekmējuši dāvinātie eksemplāri. Vairāk, kā iepriekšējā gadā, pirkī latviešu autoru darbi un papildināts bērnu grāmatu klāsts.

2019. gadā tika abonēts 31 nosaukuma periodiskie izdevumi, tajā skaitā 2 žurnāli bērniem un jauniešiem.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2017	2018	2019
Finansējums krājuma komplektēšanai	2482	2598	2706
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	2289	2598	2706
grāmatām	1500	1802	1805
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	406	374	444
periodiskajiem izdevumiem	789	796	901
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	3.27	2.69	2.77

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi	660	652	649
Grāmatas	203	180	204
<i>t. sk. latviešu dailliteratūra</i>	36	44	65
<i>t. sk. bērniem</i>	49	45	58
Izslēgtie dokumenti	586	408	111
Krājuma kopskaits	4699	5973	5153
Grāmatu krājuma apgrozība	0.60	0.31	0.68
Periodisko izdevumu apgrozība	2.49	1.51	5.32

2018. gadā bibliotēkas lietotājiem bija bezmaksas pieeja datubāzem Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka. Lai bibliotēkā pieejamās datubāzes aktīvi izmantotu, nepieciešams lasītājiem regulāri atgādināt par tām un nodrošināt palīdzību informācijas atrašanā.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2017	2018	2019
Letonika	40	37	128
News	4		6

Darbā ar parādniekiem, vispirms tiek sūtīts e-pasts un zvanīts, ja lasītājs nereagē, tiek sūtīta vēstule. Gada laikā parādniekus izdodas sameklēt un grāmatas atgūt.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

No visiem bibliotēkas lietotājiem – 48 ir bērni un jaunieši. Bērnu un jauniešu apmeklējums ir palielinājies gandrīz divas reizes. Tas izskaidrojams ar bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem skolēnu brīvlaikos, bērni aktīvi iesaistās. Bērnu un jauniešu apmeklējums īpaši pieauga vasaras mēnešos, bērni aktīvi izmantoja iespēju spēlēt galda spēles, lasīt žurnālus un enciklopēdijas, kā arī izmantoja datorus. Jauniešiem īpaši saistošas ir mājaslapas, kurās iespējams virtuāli apmeklēt dabas objektus, dzīvnieku mītnes u.tml. Vasarā bibliotēku aktīvi apmeklēja bērnu un jauniešu draugi, radi no citiem pagastiem un pilsētām, kā arī ārzemēs dzīvojošie, kas atbraukuši pie vecvecākiem.

Ikdienā bērni pavada laiku bibliotēkā pirms sporta nodarbībām blakus ēkā.

Šogad 16 bērni aktīvi piedalījās Zvaigznes ABC rīkotajā lasīšanas stafetē, izlasot katrs ne mazāk par 4 grāmatām. Bērniem, lai vairāk piesaistītu grāmatu lasīšanai, tiek izliktas bērnu grāmatu izstādes, kā arī jauno grāmatu izstādes un saraksti pie ziņojumu dēļa.

Bērniem tiek komplektētas viņu vecumam atbilstošas grāmatas. No visām jaunajām grāmatām – 58 ir bērniem un jauniešiem.

Bibliotēka sakārtota tā, lai arī bērni gribētu nākt uz bibliotēku. Bibliotēkā ticus pārkārtots bērnu stūrītis, tagad bērni jūtas brīvi un nepiespiesti, daudz vairāk izmanto iespēju izpētīt plauktos esošās grāmatas. Bērnu stūrīti pieejamas galda spēles gan pašiem mazākajiem, gan pusaudžiem. Visiem ļoti patīk papīra kluči māju būvēšanai. Mazākie bērni var zīmēt, krāsot, darboties ar plastilīnu, izmantot rotaļlietas, viņiem ir pieejamas grāmatiņas ar cietiem vākiem.

Pirms tam tika lasītas grāmatas par zivīm, meklēti makšķerēšanas noteikumi, aplicētas Latvijā biežāk sastopamās zivis, kā arī apgleznotas ģipša zivju figūriņas.

Lai ieinteresētu bērnus un jauniešus, viņiem tiek izliktas izstādes par aktualitātēm, tradicijām, svētku svinēšanu. Bieži tiek piedāvāti arī radošie darbiņi, kas saistīti ar izstādes tēmu, piemēram, Sveču dienā apzīmējām sveces ar hennu, Lieldienās izgatavojām svētku dekorācijas, iepazināmies ar Margaritas Stārastes darbiem un gatavojām zīļu un kastaņu zvēriņus. Kopumā gada laikā tika izliktas 16 izstādes par bērnus interesējošām tēmām, un rīkotas 20 radošās darbnīcas, pasākumi. Bērnus aizrauj jaunas galda spēles un iespēja iesaistīties pasākumu organizēšanā, informācijas meklēšanā.

8. Novadpētniecība

Tiek turpināts vākt materiālus par Cieceres pagastu. Kopā ar lasītājiem, tiek organizēti pārgājiens pa pagastu un tiek vākti novadpētniecības materiāli – fotogrāfēti jauni objekti, fiksēti esošie. Tieki veikta novadpētniecības mapju pārskatīšana, rediģēšana, atšķirojot informāciju par Brocēnu pilsētu, lai mapju saturs nedublētos ar Brocēnu pilsētu. Pašlaik novadpētniecības materiāli bibliotēkā sakārtoti 10 mapēs. Pārsvarā tie ir izraksti no preses izdevumiem, fotofiksācijas.

9. Projekti

Atskaites gadā projekti nav rakstīti.

10. Publicitāte

Lai sabiedrībā būtu priekšstats par daudzveidīgo bibliotēkas darbu, pie afišu stendiem, pie daudzdzīvokļu mājām, veikala skatlogā regulāri tiek izliktas afišas par grāmatu jaunumiem, pasākumiem, izstādēm. Uz pasākumiem apmeklētāji tiek aicināti arī individuāli ar e-pasta vai telefona palīdzību. Informācija tiek publicēta Emburgas bibliotēkas izveidotajā facebook tīmekļa vietnē, kā arī Brocēnu novada facebook vietnē. Vislielākā atsaucība bija Sveču dienas pasākumam ar sveču apgleznošanu un sadarbības pasākumam ar pārgājienu un makšķerēšanu.

Bibliotēkas krājuma popularizēšanai izmanto literatūras izstādes, individuālās pārrunas, sarunas par grāmatām. Aktīvi tiek popularizēta periodisko izdevumu lasīšana.

Ar literatūras izstādēm tiek aktualizēta populāru rakstnieku, dzejnieku un citu ievērojamu Latvijas cilvēku atceres dienas, jubilejas.

2019. gadā izliktas 58 tematiskās literatūras izstādes, 8 cita veida izstādes (fotogrāfiju, rokdarbu u.c.) un rīkots 21 cita veida pasākums (radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem, nodarbības pieaugušajiem).

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Laba sadarbība izveidojusies ar Brocēnu novada pašvaldību, bibliotēkā tika rīkota aptauja par reģionālo reformu, iedzīvotājiem bija iespēja izteikt viedokli par Brocēnu un Saldus novada apvienošanu. Saldus pilsētas bibliotēku un citām novada bibliotēkām. Sadarbība ar vietējiem uzņēmumiem un veikalu. Aktīva sadarbība izveidojusies ar Brocēnu novada Jauniešu centru "Kopā" - veselības nedēļas ietvaros tika organizētas sportiskas aktivitātes, kā arī rīkots pasākums ar pārgājienu un makšķerēšanu.

12. Pielikumi

Pielikums Nr. 1

Aizvadītajā gadā bibliotēkā izliktais **66 izstādes un rīkots 21 tematisks pasākums**.

Izstādes: Atzīmētas ievērojamākās jubilejas un atceres dienas.

Izliktais tematiskas izstādes:

Veselā miesā vesels gars!,
Diedzētas sēklas un dīgsti,
Atskats vēsturē caur grāmatas lappusēm,
Latvijai dzimšanas diena!,
Esi aktīvs, esi drošs,
Vasara burciņā,
Runci Punci lasi dzeju,
Latvijas lauki gadsimta griežos,
u.c.

Tematiski pasākumi:

Sveču apgleznošana ar hennu, Diedzējam zālumus, Pasaku rīts, Izpētām savu pagastu, Lielā zīve, T-kreklu apdruka, apsveikuma kartītes izgatavošana utt..

Zīļu, kastaņu zvēriņu izgatavošana pēc iepazīšanās ar M.Stārastes darbiem

T-kreklu un maisiņu apdruka

Miasiņa šūšana

Sveču apgleznošana ar hennu un sveču izstāde

Evita Veckunga

Elvīja